

I följande text finns dels en del viktiga fakta och dels en del privata åsikter, tips och tankar från mig. För vissa av er är detta första hunden och andra har lång erfarenhet som hundägare.

Läs det ni tycker ni har nytta av och ta till er det ni tycker låter vettigt.

UTFODRING

Ni utfodrar givetvis era hundar med det foder ni anser bäst men jag rekommenderar er att låta valpen äta det foder den får med sig en tid framöver. Att flytta från sin familj är en mycket stor omställning för en valp och ett dåligt tillfälle att göra ett foderbyte. Om ni ska byta foder är det också viktigt att ni långsamt fasar in det nya.

Hur mycket mat en hund ska ha är väldigt individuellt och man ska se utfodringsstabellen på påsen som en riktlinje, ingenting som slaviskt ska följas. Fodertillverkarna vill, givetvis, sälja så mycket foder som möjligt så ofta är måtten i tabellerna lite väl tilltagna. Behovet beror på matsmältning, aktivitetsnivå, om hunden får andra saker att äta utöver fodret m.m.

Låt hundens hull bestämma fodergivan. Revbenen ska inte synas men lätt kännas om man stryker över bröstkorgen. Detta gäller även valpar.

Valparna får, vid flytt, mat fyra gånger per dag. De flesta trappar sedan ner till tre gånger per dag och slutligen två eller, till och med, en gång per dag.

Broholmer är en ras som har en ökad risk för magomvridning och därför utfodrar jag mina hundar, även som vuxna, fyra gånger per dag då en stor mängd mat i magen förmodligen ökar risken för magomvridning

(Ytterligare information om utfodring finns under rubriken OCD)

Magomvridning

Magomvridning är ett akut sjukdomstillstånd där magsäcken vrider sig upp till ett helt varv kring sin egen axel. Hunden som drabbats blir akut sjuk och kan dö inom loppet av några timmar om inte behandling sätts in.

Exakt vad magomvridning beror på är inte helt klarlagt. Vissa samband är välkända, bland annat vet man att hundar som har ätit stora portioner mat eller druckit stora mängder direkt före eller efter fysisk aktivitet, har en större risk att drabbas av magomvridning.

De symptom hunden visar är ofta försök till att kräkas (utan att få upp mat), oro, smärta och man kan ofta se att buken svullnar upp. Hunden kan bli orolig, en del drar sig undan, andra söker sin ägares kontakt.

Det förekommer att magsäcken bara vrids om delvis, så kallad partiell magomvridning, detta kan ibland gå tillbaka av sig själv. Eftersom risken är mycket stor att hunden ska drabbas på nytt, bör hunden ändå behandlas kirurgiskt även vid partiell magomvridning.

Om misstanken finns att hunden har drabbats av magomvridning skall man omedelbart kontakta veterinär. Man skall inte avvakta för att se hur sjukdomen utvecklas, då det kan innebära att man inte kan rädda hunden för att skadorna hunnit bli för allvarliga.

- När hunden fått mat, låt det gå, minst, två timmar innan fysisk aktivitet. En lugn koppelpromenad är ok men inte att t ex springa eller leka med andra hundar.
- Ge flera, mindre, portioner mat per dag.
- Dricker hunden oftast häftigt och stora mängder kan man servera mindre portioner med vatten om hunden behöver dricka före eller efter fysisk aktivitet.
- Efter fysisk aktivitet bör man låta hunden vänta till den har lugnat ner sig och andningen har normaliserats innan den får mat.
- Servera torrfoder uppblött.

VACCINATIONER

Valparna har vaccinerats i samband med veterinärbesiktningen vid 8 veckors ålder. De har då också chipmärkts med ett ID-nummer.

Nästa vaccination ska valpen ha vid 12 veckors ålder och sedan vid 1 års ålder. Efter det är hunden grundvaccinerad.

Hur ofta, och mot vad, man vaccinerar därefter är individuellt och beror lite på hur hunden lever. Åker man på många utställningar, t ex, bör man kanske vaccinera hunden mot kennelhosta varje år. Om ni planerar att resa utomlands med hunden krävs oftast rabiesvaccination. Detta kan ges vid, tidigast, 12 veckors ålder. Därefter är det 21 dagars karens innan vaccinationen är giltig.

Ska man resa utomlands krävs också ett pass. Personligen tycker jag att det är bra att ha ett pass för att få all information (t ex vaccinationer) på ett ställe. Pass utfärdas av veterinär och brukar kosta runt 500 kronor.

AVMASKNING

Valparna är avmaskade vid 3, 5 och 7 veckors ålder. Vissa anser att man även bör avmaska valpar vid ca 12 veckors ålder men jag rekommenderar att man då först tar ett ”kolla masken” som köps på apoteket.

Generellt bör man aldrig avmaska hundar utan att veta att de har mask (undantaget små valpar och vid resor till vissa länder, t ex, Norge och Finland). Man bör inte heller avmaska med ett medel som tar fler sorters mask än vad hunden har.

Slentrianmässig avmaskning i onödan ökar risken för att vi, i framtiden, får resistent maskar.

BROHOLMERFÖRENINGENS HUNDREGISTER

I Broholmerföreningen försöker vi ha ett så uppdaterat register som möjligt över de broholmer som finns i Sverige och Norge.

Jag har skickat in uppgifter på valparna och vem varje hund är såld till. Det är viktigt att ni meddelar ansvarig så snart ni genomfört något som är av intresse för registret, t ex, röntgen, MH/BPH eller utställning.

Uppgifterna skickas till ledamot3@broholmer.se

Givetvis vill även jag gärna ha uppgifterna. Ni kan också skicka dom till mig så vidarebefordrar jag dom till ansvarig.

REGISTRERING I JORDBRUKSVERKET

Man är, enligt lag, skyldig att märka och registrera sin hund i Jordbruksverkets hundregister. Detta ska ske innan valpen är 4 månader. Länk till information:

<http://www.jordbruksverket.se/annesomraden/djur/olikaslagsdjur/hundarochkatter/hundregistret.4.207049b811dd8a513dc8000442.html>

AVELSGODKÄND BROHOLMER

För att en broholmer ska bli avelsgodkänd enligt Broholmerföreningen krävs det att den är röntgad för höftledsdysplasi (HD) och armbågsdysplasi (ED). Hunden ska ha genomfört antingen Mentalbeskrivning Hund (MH) och/eller Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH). Hunden ska också vara utställd med minst Very Good på en officiell utställning.

För mig som uppfödare är det ett stort plus om så många som möjligt av valparna blir avelsgodkända.

Vi har en stor brist på avelsdjur i Sverige och, framför allt, för er hanhundsägare så är det, förhållandevis, enkelt att göra en insats för rasens fortlevnad genom att låta sin hund stå till förfogande som avelshund.

Röntgen

Röntgen för HD/ED görs normalt när hunden är ca 18 månader. Vid tidsbokning är det viktigt att upplysa om att det gäller röntgen för inskickning till Svenska Kennelklubben (SKK).

Röntgen för HD och ED görs samtidigt och kostnaden brukar ligga på 1 500:- - 2 000:-. Resultatet redovisas på Hunddata på SKK:s sida och det tar oftast bara några dagar innan resultatet är synligt.

När röntgenplåtarna ska skickas in för avläsning till SKK så uttalar sig veterinären, vanligtvis, inte om vad han/hon tror att resultatet blir.

HD-resultaten graderas i A, B, C, D och E

A och B räknas som felfritt och resten som HD i ökande grad

I Danmark tillämpar man index vilket innebär att 100 är medelvärdet i hela rasen. Vid en parning ska avelsdjurens sammanlagda index vara minst 200, d.v.s. avelsdjuren ska, tillsammans, ha ett index som minst är lika bra som genomsnittet i rasen.

Ed graderas i 0, 1, 2 och 3

Det är enbart 0 som räknas som felfritt. Resten räknas som ED i ökande grad.

SKK tillåter parningar på djur oavsett vilket resultat de har gällande HD/ED. Broholmer har hälsoprogram enligt nivå 2 gällande HD men det innebär enbart att avelsdjur ska vara röntgade. Det ställs inga krav på vilket resultatet hunden ska ha.

Vikten av att röntga sin hund

Broholmerrasen

Broholmer har en, förhållandevis, bra statistik när det gäller HD/ED. Detta beror på de strikta restriktioner Dansk Broholmerselskab och Broholmerföreningen ställer för avel.

Eftersom båda rasklubbarna tidigare tagit ut en depositionsavgift på 2000:- (som återfås då hunden genomfört röntgen samt MH) så har en väldigt hög procent av hundarna röntgats.

Nu är den depositionsavgiften borttagen och det är oerhört viktigt att valpköpare inser vikten av att vi behåller den höga andelen röntgade hundar.

Uppfödaren

För att kunna utvärdera avelsarbetet är det väsentligt att hela kullen röntgas. Det är först när man har resultatet för samtliga valpar som det går att avgöra om parningen var lyckad eller inte och om fler valpar bör tas efter de hundarna.

Hundägaren

Att röntga sin hund är av stor vikt även för hundägaren. Det är först efter röntgen man bör utsätta sin hund för hårdare fysisk träning, t ex, drag, bära vikter, cykling, långa vandringar eller långdistanslöpning

Om hunden har HD eller ED är det väldigt viktigt att veta om det. Genom anpassad träning, i samråd med fysioterapeut, kan man förebygga att hunden får framtida problem..

Mentalbeskrivning Hund (MH) och Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH).

MH är, ursprungligen, utformat för att beskriva hundar som ska användas i bruksarbete och beskrivningen passar, enligt mig, broholmerrasen ganska dåligt.

Under ett MH/BPH testar man hundens reaktioner på, ofta skrämmande, händelser och man tittar, framför allt, på hur fort hunden kan avreagera (d.v.s. släppa det som skrämt den)

Många broholmer, avreagerar men dom gör det inte inom den snäva tidsram som finns på ett MH och därför ser resultatet ofta ut som om det gäller en hund som fungerar mycket sämre i vardagen än vad hunden faktiskt gör.

BPH är utformat för att passa alla hundar, oavsett ras, och passar broholmer betydligt bättre än MH. På ett BPH får man, dessutom, en mer detaljerad beskrivning av hur hunden fungerar.

Broholmerföreningen jämför MH och BPH när det gäller att hunden ska bli avelsgodkänd. Vill man att hunden ska bli avelsgodkänd även enligt danska regler så är det MH som gäller då Dansk Broholmerselskab ej godkänner BPH (beroende på att det enbart finns i Sverige).

Vikten av att genomföra MH/BPH

Broholmerrasen

Att merparten av broholmerhundarna genomför BPH/MH är väsentligt för att vi ska få en bild av vart vi är på väg, när det gäller mentaliteten, i avelsarbetet.

Tidigare ingick MH i den depositionsavgift som togs ut vid köp av broholmer och det är viktigt att vi fortsätter beskriva så många hundar som möjligt.

Uppfödaren

Precis som när det gäller röntgen är det väsentligt för mig som uppfödare att samtliga hundar i kullen genomför BPH/MH. Det är först då det går att utvärdera om kombinationen har resulterat i mentalt stabila hundar.

Mentaliteten är det jag, personligen, lägger störst vikt vid. Jag kommer därför att anordna ett gemensamt BPH när kullen är 2-2,5 år gamla. För de som deltar vid detta gemensamma BPH kommer jag att betala anmälningsavgiften. De som genomför BPH/MH vid annat tillfälle får bekosta det själva.

Fördelarna med att så många som möjligt gör BPH samtidigt är många; Jag, som uppfödare, får se hela kullens BPH. Det blir ett tillfälle för er alla att träffa er hunds syskon. Det blir också en mer tydlig bild av kullen om samtliga hundar genomför beskrivningen samtidigt.

Både MH och BPH är extremt standardiserade och det finns tydliga riktlinjer för hur figuranterna ska röra sig och agera.

Trots det skiljer sig olika tillfällen från varandra. Det är, t ex, väldigt stor skillnad att genomföra ett BPH i strålände solsken i april jämfört med att göra det i snöstorm i oktober. Även om figuranterna har ett tydligt manus så blir det, i praktiken, skillnader beroende på figuranternas kön, storlek, humör m.m.

Hundägaren

Att genomföra ett MH/BPH med sin hund är oftast spännande och roligt både för hund och ägare. Man kan också få lite ledtrådar till eventuella saker man behöver arbeta med när det gäller hunden.

Utställning

För att en broholmer ska bli avelsgodkänd krävs, minst, Very Good på en officiell utställning. Very good är inte svårt att få om hunden inte har några uppenbara fel.

För er som inte har ställt ut en hund tidigare rekommenderar jag er att anmäla hunden till någon av SBHK:s utställningar. SBHK (Svenska Bergs och HerdehundsKlubben) är den specialklubb under vilken Broholmerföreningen ligger. SBHK:s utställningar är oftast väldigt opretentiösa och trevliga tillställningar med ca 50 anmälda hundar, att jämföra med SKK:s stora utställningar där det ofta är flera tusen hundar.

Är man nervös för att ställa ut sin hund kan man anmäla sig till en inofficiell utställning till att börja med. Resultaten från dessa utställningar registreras inte och det kan göra det mer prestigelöst och är en bra träning.

Vill man att hunden ska vara avelsgodkänd även i Danmark så kräver Dansk Broholmerselskab minst Very Good för någon av ett fåtal utvalda domare som är specialiserade på broholmer.

Vikten av att ställa ut hunden

Broholmerrasen

För rasens skull är det viktigt att merparten av hundarna får en exteriör bedömning i någon form. Även om utseendet, enligt mig, kommer efter hälsa och mentalitet så ska broholmer fortsätta se ut som broholmer.

Uppfödaren

För mig som uppfödare så är det en stor fördel om så många hundar som möjligt har ställts ut. Även om jag själv, som sagt, tycker att utseendet kommer en bit ner på prioriteringslistan så är det, givetvis, en fördel att ha avlat fram hundar som är snygga och följer rasstandarderna. Eftersom utställning ingår i avelsgodkännandet så är det en viktig faktor.

Hundägaren

Om man inte tycker det är kul med utställning så har man inte så stor nytta av det som hundägare. Många blir dock överraskade över att det faktiskt är ganska roligt när man väl har provat. Det är ett tillfälle att, förhoppningsvis, träffa andra broholmer med ägare och, i bästa fall, får man fina rosetter med sig hem.

FÖRSTA TIDEN I NYA HEMMET

Ta det lugnt när ni kommit hem med valpen. I dag finns det en tendens att man ska vara väldigt ”duktig” när det gäller att miljöträna och socialisera valparna.

Det finns, t ex, en lista vissa rekommenderar att man ska följa där valpen, när den är 12 veckor, ska ha gått på 12 olika underlag (grus, gräs, asfalt o.s.v.), den ska ha mött 12 olika sorters människor (vuxen, barn, tonåring, person med käpp, person i rullstol o.s.v.), den ska ha vistats i 12 olika miljöer (hemma, i staden, i skogen, på ett varuhus o.s.v.) m.m.

Detta är, enligt mig, helt vansinnigt och riskerar att skapa en oerhörd stress hos valpen (för att inte tala om prestationsångest hos valpägaren). I det vilda skulle valpen, vid 12 veckors ålder, knappt ha lämnat lyan mer än för korta utflykter.

Att följa liknande listor eller råd riskerar, dessutom, att individperspektivet helt försvinner. Valpar är olika och det är oerhört viktigt att man anpassar träningen efter de individuella förutsättningarna.

Stanna hemma, utan besök, den första tiden. Låt valpen lära känna familjen och sin bostad. Låt den undersöka hemmet och eventuell trädgård. Rasta den i närområdet.

När valpen är trygg och känner sig hemma i närmiljön är det dags att utvidga lite. Ta en promenad i grannskapet, tillåt ett fåtal besökare. När det funkar kan ni ta med den in till ett mindre samhälle o.s.v.

Utsätt inte valpen för mer än den kan hantera.

Tänk också på att ta det försiktigt när det gäller att träffa andra hundar innan valpen har fått sin 12-veckorsvaccination.

Fokusera på att skapa en relation som bygger på trygghet och tillit. Arbeta för att valpen ska tycka att du/ni är det roligaste som finns i hela världen.

”Bråka” inte med valpen i onödan. Det är betydligt lättare att ställa in skorna i en garderob än att försöka få valpen att sluta äta upp dom och, dessutom, slipper man skada relationen genom att bli irriterad

Lägg undan fjärrkontroller. Släng inte underkläderna på golvet. lämna inte mat framme. Ha inte blomkrukor stående på golvet o.s.v.

Valpar får ofta ”tokryck” på kvällen. Oftast handlar det om att dom är övertrötta, precis som små barn kan bli. Detta är helt normalt och betyder inte att er valp är besatt av djävulen.

Vissa valpar behöver få avreagera sig en stund med, t ex, lek medan andra behöver hjälp att komma till ro genom att man håller den i famnen eller kopplar den en stund. Även detta beteende går, så småningom, över av sig själv.

Sovplats

En 8 veckors valp överlever, bokstavligen, inte själv. Hade den fötts i det vilda hade den varit kvar hos sin mamma och sina syskon många veckor till.

När ni nu tar valpen från dess trygghet i flocken är det ert ansvar att ersätta den tryggheten.

Valparna har, hittills, sovit i en stor, trygg hög. Att lämna valpen helt ensam under natten, i sitt nya hem, kan innebära en stor ångest för den och det kan medföra att valpen blir osäker och otrygg. Detta kan, i sin tur, medföra svårigheter när det gäller framtida ensamhetsträning.

Om ni inte vill ha valpen i sängen är det bästa, enligt mig, att lägga en madrass på golvet bredvid valpens bädd. Det är viktigt att valpen känner er närhet. När valpen sover tryggt om natten kan ni flytta tillbaka till sängen men ha valpen nedanför er så att den fortfarande känner att ni finns där.

Ensamhetsträning

Enligt lag får en valp under 4 månader endast lämnas ensam kortare stunder. Det är ej specificerat vad "kortare stunder" innebär men jag tror de flesta tolkar det som att man går ut med soporna, hämtar posten eller liknande.

Många broholmer har separationsångest och det finns otaliga historier om broholmer som tuggat sönder fjärrkontroller, lister soffor m.m.

Vissa anser att man bör börja ensamhetsträningen så snart valpen kommit hem. Jag tycker tvärt om. Jag väntar ganska länge med att börja lämna mina hundar ensamma. Min övertygelse är att en hund som är trygg i sig själv och i sin miljö har lättare att vara ensam än en hund som är otrygg.

Först när jag upplever att hunden har uppnått denna trygghet börjar jag, lite mer seriöst, att träna den i att vara ensam.

Ett väldigt bra sätt att ensamhetsträna sin hund är att börja röka. Rökare (som röker ute) går ut och in genom dörren många gånger per dag utan att tänka på att valpen samtidigt blir tränad i att vara själv. Det innebär att man inte skickar ut några oroliga signaler till valpen innan man lämnar den. (OBS, ovanstående är inte en uppmaning till er att

faktiskt börja röka)

När man planerar ensamhetsträningen, och själv är lite orolig för hur det ska gå, så funderar man ofta en lång stund på vad man ska göra innan man gör det. Detta riskerar att skicka ut oroliga signaler till valpen som då lämnas i en sinnesstämning som inte är den bästa för att den ska tycka det känns ok.

Det viktiga är att aldrig lämna valpen så länge att den blir orolig och börjar skälla, gnälla eller yla. Varje gång man lämnar hunden så länge att den känner oro så riskerar man att förstärka, och bekräfta för valpen, att det är obehagligt att vara själv. Börja lämna den en sekund och gå långsamt vidare därifrån

Rumsrenhet

Valpen kommer att kissa och bajsas inne och det är bara att gilla läget. En valp kissar inte inne för att djävlats, den gör det för att den inte, rent fysiskt, har kontroll över tarm och blåsa (precis som små barn). Plocka bort mattor som inte går att tvätta eller som ni är rädda om. Ta ut valpen efter den har ätit, sovit och lekt och några gånger där emellan.

Beröm då valpen kissar/bajsar ute. Gör den det inomhus så skäll inte på den utan torka bara upp och försök vara mera förekommande nästa gång.

Skäller man på en valp som kissar/bajsar inne så riskerar man att valpen uppfattar att den får bannor för själva kissandet/bajsandet. Det kan, i sin tur, dels medföra att bajsas/kissa blir förknippat med stress och dels att valpen börjar gömma sig när den känner sig nödig.

En del ställer klockan och väcker valparna för att gå ut på natten. Personligen har jag svårt att förstå vinsten med det. Risken, som jag ser det, är att man vänjer valpen att gå ut även nattetid och för min del prioriterar jag nattsömnen med risk för kiss på golvet. Händer det en olycka är det bara att torka.

Om valpen inte vill kissa/bajsas ute, utan väntar till ni kommer in, beror det förmodligen på otrygghet. Under en period kan det då vara bra att gå till samma fläck utomhus så att valpen, så småningom, känner sig trygg nog för att uträtta sina behov.

När det är dags för första löpet är det väldigt vanligt att tikar, under en period, kissar/bajsar inne. Det går över av sig själv och är inget man

behöver lägga någon större vikt vid.

Även hanar kan få bakslag när det sker hormonella förändringar i kroppen.

Om kissandet inomhus inte avtar är det bra att göra en koll hos veterinär då det kan bero på urinvägsinfektion eller problem med njurarna.

Bitas

Valpar bits! Förutom att sova, äta, kissa och bajsa är det bitas de ägnar den mesta tiden åt. Den kommer att bita i saker och, framför allt, kommer den att bita sönder era händer, armar och hälar.

Precis som små människobarn bits valpar för att undersöka omvärlden och för att det kliar i tänderna. Dessutom bits valpar som en del av leken. Tittar man på en valpkull går det ganska vilt till.

Skillnaden är att valpar har päls, vilket vi människor saknar, och därför gör det mer ont på oss, någonting en valp inte förstår.

Precis som de flesta av oss aldrig skulle komma på tanken att bestraffa ett barn, som biter i ett finger vi håller fram, är det orättvist att bestraffa en valp som bits. Den gör bara det den är född att göra. Se till att valpen har många saker att bita i (leksaker och tuggben). Kliar det mycket i tänderna kan det vara bra att blöta ner en frottéhandduk, göra en knut på den och frysa in.

Se till att alltid ha ett gäng med skinnbitar, eller något annat tuggvänligt, i fickan och byt ut er hälsena mot det alternativet. Bitandet är ett beteende som växer bort av sig själv och därför är det, enligt mig, helt bortkastat att lägga ner tid på att försöka träna bort det. Försöker man få valpen att sluta med beteendet riskerar man, dessutom, att försämra relationen till den.

Kloklippning

En bra klotång är viktigt att införskaffa. Personligen tycker jag att Millers är den bästa.

När det gäller kloklippning börjar jag så här; När valpen lagt sig bredvid mig i soffan på kvällen och är trött och avslappnad så klipper jag en klo.

Nästa kväll klipper jag en annan o.s.v. vilket innebär att varje klo blir klippt var 14:e dag. Så småningom kan man utöka till 2 eller 3 klor per kväll.

Eftersom broholmer är så stora så är det oerhört jobbigt om dom börjar streta emot när man ska klippa klorna på dom och därför tar jag det i lugn takt så dom inte hinner uppfatta det som obehagligt.

Om man råkar klippa i pulpan så blöder det något helt förskräckligt men, lugn, hunden kommer inte att förblöda! Blodstopp kan vara bra att ha hemma men har man inte det så kan potatismjöl fungera.

Hantering

Vänj hunden, från början, vid hantering. Klipp klorna, öppna munnen och kolla på tänderna, titta i öronen, kläm och känn på hunden o.s.v.

Låt människor ni vet är vettiga göra detsamma på valpen så småningom. Det är bra om valpen vänjer sig vid att andra människor tittar och känner på den. För framtida utställningar och eventuella veterinärbesök är det en stor fördel för hunden om den upplever att det är positivt att bli hanterad. Har ni en hanhund vänj den vid att bli tagen på testiklarna. Det är något den kommer att bli utsatt för på utställningar.

Möte med hundar och människor

Var noga med att enbart utsätta valpen för möten med människor som är snälla och vet hur man ska bemöta en valp. Broholmer är avlade för vakt och det är oerhört viktigt att de upplever människor, generellt, som något positivt.

Var försiktig med umgänge med andra hundar. Innan er valp är 12 veckor är den inte färdigvaccinerad. Om den ska träffa andra hundar innan dess är det oerhört viktigt att ni är säkra på att dessa är vaccinerade.

Låt bara er hund träffa andra hundar ni vet är stabila och ok i sitt umgänge med andra hundar. Det räcker med ett möte som blir negativt så kan det ställa till problem i framtiden.

Personligen har jag svårt att se några vinster med att släppa ihop hunden med främmande hundar som de aldrig kommer att träffa igen. Det räcker att hunden har några vänner den fungerar bra tillsammans med.

Öroninfektioner

Eftersom broholmer har stora och hängande öron så finns det en risk för öroninfektioner även om det inte verkar vara vanligt.

Ta för vana att regelbundet kolla hundens öron. Om det luktar illa eller är geggigt så behöver man uppsöka en veterinär för att fastställa orsak. Behandlingen skiljer sig åt beroende på om infektionen beror på svamp eller bakterier.

Jag använder öronskölj (köps hos veterinär) någon gång i bland på mina hundar. Jag sprutar in vätskan i öronen, masserar och torkar ut med en bomullspad. Är örat friskt ser bomullspadden ganska ren ut men om där är brun gegg kan det bero på en infektion.

Om hunden ska utsättas för höga ljud (t ex inför nyårsafton eller tillfälle då det kommer att förekomma skott) är det bra att ta en koll så att öronen ser bra ut.

Återkommande svampinfektioner i öronen kan bero på allergier och då bör man göra en allergiutredning för att hitta rätt behandling.

Nyår

Ta det försiktigt på nyår! Även om er hund inte har reagerat på höga ljud, hittills, så är det något helt annat att uppleva en nyårsafton.

Jag hade tidigare en hovawart som var helt skottfast och aldrig reagerade på ljud i vardagen, men som blev helt skräckslagen på nyårsafton. Förmodligen berodde det på att hon hade en öroninfektion (som jag inte visste om) en nyårsafton vilket medförde smärta i öronen och överkänslighet för ljuden. Hon var, efter det, alltid livrädd på nyår.

Ta aldrig med hunden ut på nyårsafton. Det räcker med en raket som kommer för nära eller att hunden har en begynnande öroninfektion så kan den bli rädd för resten av livet.

Det är hanterbart så länge det begränsar sig till nyårsraketer men vissa hundar utvecklar rädslan till att, så småningom, omfatta, t ex åska vilket, i sin tur kan utvecklas till rädsla för regn o.s.v.

Åksjuka

Många broholmer blir åksjuka. Det verkar vara mer regel än undantag.

Bli inte alltför stressade om så är fallet med er valp. För nästan alla broholmer är detta något som går över med tiden.

Om valpen mår illa, se till att det inte medför att ni undviker att ta med den i bilen. I längden så är det bättre att försöka vänja den. Vissa hundar blir hjälpta av att få postafen en timma innan bilåkande. Ingefärddroppar fungerar bra på en del.

Fysisk motion

När det gäller så storvuxna raser som broholmer bör man vara lite försiktig när det gäller fysiska påfrestningar. Valpen växer så fort att skelettet inte hinner förhårdna i samma takt som tillväxten sker.

En riktlinje man ofta hör är 5 minuters promenad per månad hunden är, d.v.s. 15 minuter för en 3 månader gammal valp, 20 för en 4 månader gammal valp o.s.v. Detta gäller koppelpromenader där man "tvingar" valpen att röra sig. En valp behöver röra på sig betydligt mer än så. Det viktiga är att den får göra det i sin egen takt.

Det man, framför allt, ska vara försiktig med är att, t ex, trappor. En trappa på några steg som gås i lugn takt är ingen fara men att okontrollerat springa upp och ner för långa trappor flera gånger per dag är inte bra.

Man bör också vara försiktig med hopp upp och, framför allt, ner från höga höjder, t ex soffan eller bilen.

Ta det också lite försiktigt när det gäller lek med andra hundar. Låt gärna valpen leka med jämnstora valpar en liten stund men undvik lek med större och oförsiktiga hundar och bryt innan det går över styr.

Undvik också bollkastning eller andra lekar där hunden rusar i full fart och tvärvänder/stoppar.

Lika viktigt som det är att ta det försiktigt är det att låta valpen bygga muskler och träna koordination och smidighet. En broholmer blir väldigt stor och det krävs muskler och kondition för att förebygga skador.

Gå i varierad terräng, låt hunden balansera på saker, låt den springa lös i sin egen takt. Får ni den att simma är det ett utmärkt sätt att träna. När hunden är röntgad (förutsatt att den inte har några fel) är det dags för lite hårdare fysisk träning. Enkla sätt att hålla sin hund i form är viktmanchetter, klövjeväska, träning med balansbollar och simning/treadmill

Var väldigt noga med att hunden inte blir överviktig! Det finns alldeles för många broholmer som är tjocka och det är vansinnigt dumt med tanke på den stora kropp deras skelett ska bära upp.

OCD (osteocondros)

OCD är en tillväxtrubbning som uppstår under den fas där valpen växer som allra fortast, oftast vid 4-6 månaders ålder.

Hos hundar som utvecklar OCD är tillväxten alltför snabb, så att skelettet inte hinner anpassas till den allt större belastningen. Det medför att de tunna blodkärlen i benet under ledbrösket skadas varvid förbeningen av broskets djupa delar upphör. När brosket fortsätter växa blir ledbrösket så tjockt att näringsämnen från ledvätskan inte når fram till de djupare lagren. Brosket dör och en spricka uppstår till ledbröskets yta. Osteochondrosen är ett faktum

Utfodringen har betydelse för uppkomsten av OCD och andra tillväxtrubbningar. Hos en individ/ras som saknar genetiska anlag för att utveckla OCD kan man inte framkalla sjukdomen genom felaktig utfodring men om hunden har anlagen kan skadorna utlösas och förvärras genom en felaktig utfodring.

Framför allt är det överutfodring med kalk och energi (huvudsakligen kolhydrater och fett) som kan bidra till uppkomsten av OCD. Överutfodring med protein ger inte OCD.

Generellt rekommenderas att man under tillväxten använder ett tillväxtfoder avsett för storvuxna hundraser. Dessa foder innehåller en balanserad mängd kalk och andra mineraler samt en begränsad mängd energi. Det är klokt att välja ett foder från en välrenommerad tillverkare så att man kan lita på att sammansättningen är den rätta. Inga tillskott eller andra foder ska ges vid sidan om, då förstör man näringsbalansen i fodret.

Motionen kan i viss mån påverka utvecklingen och följderna av en OCD. Det är mycket sällan unga hundar får för kraftig motion. Däremot är det dessvärre vanligt att köpare till valpar av större raser får instruktioner att skydda valpen från normal aktivitet.

Under uppväxten bör man inte kräva fysiska prestationer eller ägna sig åt ren styrke- eller konditionsträning. Man bör även vara försiktig med lek med andra hundar, eftersom det kan uppstå stora påfrestningar. Det är dock viktigt att en hund som växer hela tiden använder sitt skelett och sina leder till normal fysisk aktivitet. Hunden måste alltså ges motion, och ska få göra allt som ingår i ett normalt dagligt liv för en hund.

Det är ganska vanligt med OCD i större raser. Det är, förmodligen, genetiskt så till vida att den genetiska bakgrunden för OCD är kopplad till anlaget för snabbvuxenhet. Förmodligen finns det genetiska anlaget i många broholmer (som i andra stora raser).

Det är viktigt att ta hälsa hos växande hundar (framför allt av större ras) på allvar. Om hunden har en hälsa som inte ger med sig på ett par dagar så är det viktigt att utreda orsaken.

Valpar har inte växtvärk så det finns alltid en annan orsak. Här finns mer information:

http://www.vixax.com/OCD.pdf?fbclid=IwAR2LoSRKtcS8H16RT4AGQLgInNePHW2lxJ6Cid1Yf8AIGs1kOKFCOF_4qyg

Mental aktivering

Eftersom man bör vara lite försiktig med den fysiska motionen, under hundens uppväxt, så underlättar det betydligt man kan aktivera den mentalt.

Det kan man, t ex, göra genom att slänga ut valpens mat på golvet eller i trädgården i stället för att servera den i en skål.

Knöla in gott godis i tidningspapper, stoppa i en toarulle och vik ihop ändarna. För att försvåra ytterligare kan man vira in toarullen i tidningspapper och stoppa den i en papplåda som man tejpar igen.

Det finns olika aktiveringsspel man kan köpa till hunden. Om ni ska köpa ett så se till att det går att variera det. Spelen är ofta dyra och många av dem lär sig hunden ganska snabbt och då är dom ganska meningslösa.

Spår är någonting man kan börja med väldigt tidigt. Ett valpspår kan man lägga så här: Markera en startpunkt så att du själv vet var spåret börjar. Gå med ganska täta steg och lägg en godis i varje fotsteg. Första gången räcker det att spåret är några meter. I slutet kan du lägga en leksak eller en plastburk med godis för att markera att spåret är slut.

Vänta i minst 20 minuter så att merparten av de vattenburna doftmolekylerna som virvlar runt i luften har lagt sig. Ta hunden i sele eller halsband och koppel fram till början av spåret. Låt hunden självständigt följa det.

Efter hand kan du förlänga spårets längd och liggtid samt glesa ut godiset så att det, så småningom, bara finns en belöning i slutet. När hunden förstår vad den ska göra bör du använda sele och spårlina.

Spårträning har många fördelar; Man kan träna det utan hjälp av någon annan. Det kräver ingen avancerad utrustning. Man kan göra det, i stort sett, var som helst. Det går att försvåra och variera i oändlighet genom att variera spårlängden, liggtiden, terräng och väder. Man kan göra vinklar och man kan (när hunden är riktigt duktig) lägga spår på IKEA:s parkering en lönehelg.

Nose work är också en fantastisk bra aktivering! Nose work går att träna när och var som helst. Det är perfekt om man, t ex, är sjuk och hunden inte kommer ut på några längre promenader.

Övrig träning

Välj några saker att fokusera på till att börja med. Vad man tycker är viktigast är, givetvis, individuellt men, personligen, tycker jag att inkallning, koppelgående och ett stoppkommando är det viktigaste.

Inkallning

När man ska lära en hund ett kommando handlar det om att få hunden att förknippa ett kommando med rätt beteende.

Om man ropar ”kom Röja” medan hon står och nosar på ett harspår kommer hon att förknippa kommandot ”kom Röja” med att lukta på harspår.

Det bästa är därför att börja säga kommandot då valpen redan gör det önskade beteendet. När valpen, på eget initiativ, är på väg mot er, passa

då på att säga inkallningsordet. När valpen nått fram till er är det högvinst som gäller (lek, favoritgodis eller översvallande beröm).

Syftet är att lära valpen att förknippa ordet med den handling den gör samt att den uppnår enorm vinst med att utföra just det beteendet.

Så småningom kan ni pröva att kalla på valpen då den inte är på väg mot er på eget initiativ men inte heller är upptagen av något annat intressant.

När det fungerar kan ni börja träna på inkallning med störning, d.v.s. kalla in valpen då den, t ex, nosar eller tittar på något annat.

Ett sätt att förstärka valpens drivkraft att komma på kommando kan vara att någon håller fast den. Lämna valpen, gärna lite småspringande, samtidigt som ni ropar på den. Personen, som håller valpen, låter den försöka springa iväg, utan att lyckas, en kort stund för att sedan släppa den så att den får möjlighet att utföra rätt beteende.

Under perioder kommer inkallningen att fungera sämre (könsmognad, löp, löptik i närheten t ex). Då är det bara att backa i träningen och försäkra sig om att hunden inte kan misslyckas.

Varje gång hunden inte kommer på en inkallning förstärks det beteendet. Ha därför koppel eller långlina på hunden när ni inte litar till 100 % på att den kommer. Dels för att undvika olyckor men också för att förhindra att hunden självbelönar sig genom att hitta på något roligare.

Stanna

Ett fungerande kommando för stanna kan rädda livet på hunden. Om hunden lyckas smita och springer över en väg är inkallning inte ett alternativ och då är ett befast stannakommando guld värt.

Ett stannakommando är också användbart när man, t ex, öppnar bildörren eller ytterdörren och inte vill att hunden ska hoppa ut. Det är också användbart vid utställning eller när man vill fota hunden.

Jag tränar ”stanna” från det att valpen kommer. Varje gång vi stannar för att, t ex, gå över en väg, säger jag stanna. Jag säger stanna när hunden står upp och ger, samtidigt, en godis. Så småningom fördröjer jag tiden mellan det att jag säger stanna och hunden får godis

Koppelträning

Börja koppelträna valpen så fort ni får hem den. Era hundar kommer, som vuxna, att väga 50-70 kilo och det kommer att bli oerhört svårt att ha kontroll över dem genom fysisk styrka. Det finns olika sätt att träna hunden att gå i koppel. Det viktiga är att man är konsekvent och uthållig!

Metod 1: Varje gång hunden drar i kopplet stannar ni och står still. När hunden flyttar sig så att kopplet slaknar går ni igen.

Sträckt koppel = jag kommer ingenstans

Slakt koppel = jag kommer framåt

Metod 2: Varje gång hunden drar i kopplet vänder ni och går åt andra hållet. Denna metod kan innebära att man går fram och tillbaka över samma fläck 100 gånger och, till slut, tycker hunden det blir tråkigt.

Ni kan tydliggöra ovanstående metoder, för valpen, genom att placera ut något attraktivt (t ex en leksak, något gott att äta, en människa, en löptik) Hunden får fortsätta fram mot det attraktiva enbart då kopplet är slakt.

Beröm hunden när den går som ni vill att den ska göra. Uppmuntra spontan kontakt. Koppelträning är ett långsiktigt arbete där man ofta, periodvis, måste börja om lite från början.

Byt riktning många gånger under en promenad. Vänj valpen vid att den behöver vara uppmärksam på er. Försök att, så lite som möjligt, använda kopplet för att hindra hunden. Använd er röst och ert kroppsspråk.

Hunden går igenom olika mognadsfaser och ibland kommer omvärlden att vara viktigare än matte/husse.

Passivitet

En balans mellan fysisk/mental stimulans och vila är en förutsättning för att en hund ska må bra.

Det är ofta bättre med en ordentligt utmanande aktivitet än flera korta mindre utmanande. Varje gång ni gör något kul med hunden så går kroppen upp i aktivitet. Om det ständigt händer små, korta aktiviteter hinner kroppen inte varva ner mellan aktiviteterna och risken för stress ökar.

Det är lätt att falla för frestelsen att motionera hunden trött genom att kasta saker, som den får hämta, om och om igen. Var lite försiktiga med det då det lätt skapar stress.

Satsa hellre på en lite mer mentalt utmanande aktivitet. Efter ett spår eller ett nose work-pass, t ex, sover hunden ofta gott och länge.

Jag försöker lägga in en vilodag i veckan för mina hundar då vi bara går ut för att kissa/bajsa och i övrigt håller ingenting.

Detta gör jag redan från det att jag får hem valpen. Det är ganska jobbigt första tiden men det är bra att vänja hunden, från början, att det inte alltid ska hända massa och att den ibland måste sysselsätta sig själv.

Valpkurs

Att gå en valpkurs är ofta väldigt bra. Dels är det bra att någon annan, som ser hur man agerar med sin hund, kan ge råd och tips och dels är valpkurs ofta ett utmärkt tillfälle att träna valpen i att fokusera på matte/husse trots en mängd störningar runt omkring.

Det finns bra och dåliga instruktörer och, framför allt, finns det en mängd unga instruktörer som har gått kurser men har väldigt liten praktisk erfarenhet.

Träningsfilosofin mellan gamla rävar på brukshundsklubben och 20-åriga tjejer som har gått djurgymnasium har ofta väldigt få saker gemensamt.

När ni går en kurs, oavsett för vem, så gör ingenting med/mot hunden som ni inte känner er bekväma med, oavsett hur erfaren och kunnig instruktören är.

Om man försöker träna sin hund på sätt man, innerst inne, inte känner sig bekväm med så blir det inte bra.

Ett väldigt roligt sätt att träna är att använda sig av klickerträning. Det stärker också ofta hundens självförtroende då den måste tänka och ta initiativ själv.

Om man går in på canis.se kan man anmäla sig till en mejlkurs i klickerträning. Den är gratis och ett väldigt bra sätt att komma igång.

HALSBAND ELLER SELE

Jag använder enbart sele till mina hundar (undantaget utställning).

Jag tycker, personligen, att det känns som om det är mycket bekvämare för hunden, framför allt, för en liten valp som ibland får tokryck och slänger sig i kopplet.

Om ni ska fortsätta använda sele är det, enligt mig, viktigt att det är en så kallad Y-sele med en rem som går ner mellan hundens framben. Det finns selar med en rem som går tvärs över bröstet på hunden och de trycker ofta mot bogbladen och förhindrar hundens frambensrörelser. Det kan få tråkiga konsekvenser om man använder det på en valp.

Om ni, i stället, vill använda halsband är det viktigt att halsbandet är så brett så att det täcker, minst, 2 halskotor för att undvika skador.

Lycka till!